

Vruchten van de Geest

Liturgiesuggesties:

Gezang 242: 1, 2, 3 en 7 en Johannes de Heer 132: 1, 2, 5 en 6 en
't Is feest vandaag, 't is Pinksterfeest

Psalm 149: 1 en 2

Galaten 5: 13-24

Opwekking 334

Na verkondiging: Gezang 252: 1 en 2

Gezang 399: 1 en 3

Na geloofsbelijdenis: Gezang 255: 1 en 3

Voor de kinderen

* Jongens en meisjes, wat heb ik hier bij me?

- een appel en een banaan, goed zo.

* Waaraan groeien appels en bananen?

- aan een appelboom en aan een bananenboom.

* Heb je zo'n boom wel eens gezien?

- een appelboom kan in je tuin groeien.

- en een bananenboom heb ik wel eens in de dierentuin gezien.

* Hoe kan nou zo'n appel aan een appelboom en hoe kan nou een banaan aan een bananenboom groeien?

- eerst gaat zo'n boom bloeien en dan groeit er haast vanzelf een vrucht aan die boom.

* Wie zorgt er voor de groei van die vruchten aan een boom?

- heel goed, de Here God.

Vanmiddag gaat het in de preek niet over appels en over bananen ... in de preek gaat het over een andere vrucht:

- het gaat over de vrucht van de liefde die groeit aan de boom van ons leven.

- als de Heilige Geest in je leven werkt dan zie je dat aan de vrucht van de liefde.

- de liefde voor God en voor elkaar.

* En als je geen liefde hebt voor God en voor elkaar ... zou dan de Heilige Geest in je leven werken?

- nee, natuurlijk niet.

- daarom moeten we God maar veel bidden om de Heilige Geest, dat Hij ons veel van de vrucht van de liefde wil geven.

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Pinksterfeest is ... oogstfeest.

Op de vijftigste dag na Pasen - Pinksteren betekent gewoon - vijftigste ...

Op de vijftigste dag na Pasen nam moeder een deel van het tarwe.

Daarvan bakte zij het Pinksterbrood.

Twee van deze broden waren voor God bestemd.
Die werden in de tempel in Jeruzalem als een beweeg-offer aan de Here God aangeboden.
Pinksteren ... oogstfeest.
Het bleef trouwens niet bij deze twee versgebakken broden.
Ook van de wijnstok, de vijgenboom en de olijfboom ...
ook van de granaatappelboom en uit de honingraat ... werden de eerste en de beste vruchten voor Gods aangezicht gebracht.
In de tempel.
In het huis waar God op aarde temidden van mensen wilde wonen.

De eerste vruchten van de oogst.
Als een offer, als een kado, als een teken van dankbaarheid en van afhankelijkheid.
Want God is het immers die de wasdom en de vruchten geeft.
Vruchten ... vruchten van de oogst.

*

Over vruchten gesproken ...
Paulus heeft het in zijn brief aan de Galaten over de vrucht van de Geest.
Als je bij God hoort, werkt Hij door zijn Geest iets in je uit.
Hij verandert je.
Hij wil je zó maken dat je zijn beeld vertoont, dat je iets van Hem kunt laten zien aan de mensen om je heen.
Dat kun je niet uit jezelf.
Je bent als een tak aan een boom.
Een tak aan een vruchtboom.
En zolang een tak aan een boom vastzit ... groeien er elk jaar nieuwe vruchten aan.
Vruchten van de Geest.

Ik vind het, broeders en zusters, jongelui, een prachtig voorbeeld.
Je komt dat voorbeeld op verschillende plaatsen in de bijbel tegen.
Denk maar aan Johannes 15, dat bekende gedeelte waarin Jezus Zichzelf de ware wijnstok noemt.
"Jullie zijn de ranken", zegt Hij tegen zijn discipelen.
"Alleen wie in Mij blijft, draagt veel vrucht."
Een rank aan de Wijnstok.

Heb je wel eens zo'n rank gezien?
Donker en bruin.
Grillig en gerimpeld.
En uit die bruine stam groeien in het voorjaar nieuwe jonge groene ranken.
En aan die ranken komen straks de vruchten.
Grote, zware druiventrossen.
Prachtig hoe de Schepper alles bedacht heeft.
Zonder Hem kunnen we niets doen.
Je begrijpt natuurlijk wel ... als je zo'n rank van de wijnstok zou afsnijden ... dan kunnen er geen druiven meer groeien.
Een rank zonder verbinding met de wijnstok kan geen enkele vrucht meer dragen.

En net zoals een rank aan de wijnstok moet blijven, zo hebben wij het nodig om met de Here Jezus Christus verbonden te blijven.

Als we voor Hem willen leven.

Als we voor God en de mensen ... vrucht willen dragen.

Zonder Hem ga je dood.

Je hebt het nodig dat elk moment de levenssappen van de Here tot je kunnen doordringen.

Je kunt niet een reserve-potje met geestelijke voeding aanleggen om daarmee een poosje op jezelf voort te leven.

Elk moment van je leven sta je voor God en ben je van Hem afhankelijk.

Verbonden aan de wijnstok Jezus Christus.

Bent u dat? En jij?

*

Trouwens ... hoe kom je nu eigenlijk vast aan die wijnstok?

Hoe wordt je aangesloten op de voedingsbron van God?

Door het geloof, broeders en zusters, jongelui.

Door het geloof!

Het is de Heilige Geest die je aan de ware Wijnstok vastmaakt en zo nieuw leven in je werkt.

De Bijbel noemt dat "wedergeboorte".

Weder-geboorte.

Opnieuw geboren worden.

Door de zonde sta je lós van God.

Er is zo iets als een opnieuw-geboren-worden nodig wil het weer recht komen tussen ons en God.

Dat doet de Heilige Geest.

Hij zet je als het ware als een rank, als een jonge frisse tak aan de boom die Christus heet.

Hoe dat 'inerten', dat vastmaken aan Jezus Christus in z'n werk gaat?

Net als het ontstaan en de geboorte van een baby.

Je kunt er een heleboel technisch en wetenschappelijks over zeggen ... je kunt een heleboel ervan verklaren, maar uiteindelijk blijft het een geheim.

Het werk van de Heilige Geest is net zo'n geheim, net zo'n groot wonder.

Misschien kent je uit de Bijbel wel de naam Nicodemus.

Nicodemus was een belezen mens.

Iemand die bijna alles wist van het Woord van God.

Maar zelfs Nicodemus snapte er helemaal niets van toen Jezus met hem sprak over een wedergeboorte.

Dat je opnieuw geboren moet worden ... wil je Gods Koninkrijk kunnen binnengaan.

Jezus zegt het zo: "Om het Koninkrijk van God te kunnen binnengaan, moet je opnieuw geboren worden uit water en Geest."

En weet je wat die wedergeboorte uitwerkt?

Het geloof!

Een nieuw léven in geloof, moet ik eigenlijk zeggen.

Want door een geboorte ontstaat immers nieuw léven!

Die wedergeboorte - zei ik al - is het werk van de Heilige Geest.

Hij gebruikt daar heel gewone dingen voor:

- de verkondiging van het evangelie;
- het lezen van de Bijbel;
- een diepgaand gesprek over de dingen van het geloof.

Op die manier werkt de Geest.

Hij roept je op om je te bekeren en te gaan geloven.

Bekering ... dat is: Je afkeren van de zonde en je toekeren tot God.

Dat gaat niet buiten jezelf om.

Je kunt het werk van de Heilige Geest in je leven ook tegenhouden.

Je kunt de Heilige Geest ook z'n werk laten doen in je leven.

Hoe je dat merkt ... dat de Geest in je aan het werk is?

Aan de vrucht van de Geest - schrijft Paulus aan de Galaten.

Die vrucht van de Geest kan pas echt goed groeien als je stevig aan Jezus Christus verbonden bent.

Zonde staat zijn werk in de weg.

Zonde moet je eerst in je leven opruimen om de Geest de vrije ruimte te geven.

Dode takken aan een boom moet je eerst wegsnoeien.

Of om een ander voorbeeld te gebruiken:

Stel dat je in een huis gaat wonen dat jaren leeg heeft gestaan en vervallen is ...

Voordat je in in dat huis kunt trekken zul je dat huis eerst moeten opknappen.

Alle oude troep moet eruit.

Pas dan kan het huis goed worden opgeknapt en kunnen je nieuwe spulletjes erin.

Zo werkt het ook met de heilige Geest in je leven.

Alles van je oude leven moet eerst worden weggeruimd om plaats te kunnen maken voor de vruchten van het nieuwe leven.

Als de Heilige Geest in je komt wonen, dan gaat Hij met dat werk in je leven beginnen.

En uit eigen ervaring weet ik dat het een proces van puinruimen en van vernieuwen blijft.

De Heilige Geest is voortdurend aan het werk om puin te ruimen en dingen nieuw weer op te bouwen.

Door de Heilige Geest, broeders en zusters, jongelui, ben je een nieuwe mens.

Jezus Christus heeft het huis van je leven gekocht.

Daar heeft Hij zijn leven voor willen geven.

Je bent betaald door zijn bloed.

Maar tegelijk kun je zeggen dat de Here Jezus ook bezig is om een nieuwe mens van je te maken.

Door zijn Geest vernieuwt Hij je van dag tot dag.

Om het huis van je leven steeds meer te maken tot zijn eer.

*

Hoe je dat trouwens weet, waar je dat aan ziet, dat de Heilige Geest in je aan het werk is?

Aan de vrucht van de Geest!

Daaraan herken je het werk van de Geest.

Daaraan herken je ook een echte christen.

Eigenlijk zou je die vrucht met één woord kunnen typeren:

het is de vrucht van de ... liefde!

Liefde is het grootste wat er is.

Paulus zegt in Galaten 5 - en hij zegt het Jezus na - dat de wet in één woord vervuld is: Liefde.

"Je zult de Here God liefhebben en je naaste als jezelf." (vers 14)

Liefde, broeders en zusters, jongelui, is het grote kenmerk van Jezus' leven.

Liefde vraagt Hij ook van zijn volgelingen.

Vlak voordat Jezus - als een slaaf - zijn discipelen de voeten wast, zegt Hij tegen hen: "Een nieuw gebod geeft Ik jullie, dat jullie elkaar liefhebben; gelijk Ik jullie liefgehad heb, dat ook jullie elkaar liefhebben." (Johannes 13 vers 34)

Wie lief-heeft, lijkt op Jezus.

Dat kun je niet uit eigen kracht.

De liefde van Jezus moet in je groeien.

De Heilige Geest zorgt voor die groei.

Hij laat de liefde van de Here Jezus in je groeien.

*

't Is best wel een moeilijk bijbelgedeelte dat we samen uit de brief aan de Galaten hebben gelezen.

Paulus heeft het in dit gedeelte over 'vlees' en 'Geest'.

Het begeren van het vlees en het wandelen door de Geest.

Over de werken van het vlees en de vrucht van de Geest.

"Vlees" wil hier zeggen: Zonder God, tegen God in.

Wandelen naar het vlees wil zeggen, dat God in je leven geen wezenlijke rol speelt.

Misschien nog wel in naam en aan de buitenkant, maar niet écht.

Als je naar het vlees leeft, ga je in je planning en je doen en laten niet van God uit, maar bekijk je alles puur menselijk.

Dan kies je - als het erop aankomt - voor jezelf en je eigen genoegens ... in plaats van voor God.

Dan is je leven vól van jezelf en van wat jij ervan vindt.

Er zijn - tussen haakjes - heel wat van dergelijke christenen.

Het bureau van hun leven is keurig opgeruimd.

De papieren liggen op nette stapeltjes, precies op volgorde.

Ze hebben hun zaakjes prima voor elkaar en mooi ingedeeld.

Voor hun godsdienstige zaken hebben ze ook een precies afgepast plekje ingeruimd.

Maar dat is nu juist wat er aan hen ontbreekt.

God is in een vâkje van hun leven weggeduwd.

Het waait niet in hun leven.

Er wordt geen enkel papiertje van hun bureau meegenomen door de wind van Gods Geest.

Laat staan dat hun hele leven erdoor in beweging wordt gebracht.

En omdat God maar in een klein stukje van hun leven past ... kan Hij dat leven ook niet beheersen.

Niet God, maar zichzelf beheersen en besturen hun leven.

Zijzelf stippelen de koers van hun leven uit.

Ze hebben - om een ander voorbeeld van Paulus te gebruiken - ...
Ze hebben de Geest uitgeblust en wandelen naar het vlees.

Maar als je wandelt naar de Geest, is het anders.
Dan is heel je doen en laten, heel je leven doortrokken van de Heilige Geest.
Dan wordt je hele leven door Hem beheerst.
Dan geef jij de richting niet aan, maar de Geest doet dat.

Veel mensen, broeders en zusters, jongelui, zien het met hun leven niet meer zitten.
Waar leven ze nog voor?
Bovendien ... je zult maar ervaren dat je leven helemaal niet van de grond komt.
Het blijft allemaal zo doods en zo dor.
Ik zou al die mensen wel in de kerk, in de gemeente, willen halen.
En ik zou ze willen toeschreeuwen:
'Kom toch hierheen! Hier vind je het Leven.
Hier vind je een leven dat de moeite waard is om geleefd te worden.
Jezus Christus wil je leven bevrijden van alle kilheid en alle doodsheid.
De Heilige Geest wil je levenshuis graag op orde brengen.
Hij wil je vastmaken aan de wijnstok die Christus heet.
Je zult het merken ... je leven zal vruchten voortbrengen.

*

Liefde ... da's dé vrucht van de Geest.
Je kunt liefde niet kopen in de supermarkt.
Je kunt liefde niet laten 'maken' in een fabriek.
Je kunt liefde niet als een doe-het-zelver in elkaar knutselen.
De vrucht van de Géést is ... liefde.

Gods kinderen zijn daaraan te herkennen.
Liefde is het stempel van de Geest in het paspoort dat je toegang geeft tot het Koninkrijk van God.
Liefde ... het werkt zich in allerlei manieren uit.

a. Wie wandelt door de Geest, wie zich door de Heilige Geest laat leiden ... kent bijvoorbeeld de blijdschap.
Dat je niet zit te klagen, dat je niet altijd en overal iets over hebt op te merken, dat je niet telkens zit te zuchten en te steunen.
Als je je door de Geest laat leiden kun blij zijn, zelfs als je leven in de knoei komt.

b. Waar liefde als vrucht gevonden wordt ... is ook vrede.
Daar zijn verhoudingen en relaties goed en gaaf.
In harmonie, in shaloom.
In de gemeente van Korinthe - bijvoorbeeld - konden ze daar nog wel wat van leren.
Daar waren ze nog vleselijk.
Partijenschappen, rijd en twist beheersten het gemeentelijk leven.

c. Liefde is ook lankmoedig, geduldig.
Liefde heeft een lange adem.

Waar je geen geduld hebt met elkaar, waar je elkaar onmiddellijk verkettert en afschrijft kan geen liefde groeien als vrucht van de Geest.

d. De vrucht van de liefde werkt zich ook uit in vriendelijkheid.

Paulus gebruikt een woord dat wij nu zouden vertalen met: geschikt, inschikkelijk.

Je bent geen dwarsligger die altijd moeilijk doet.

Je bent 'bruikbaar' voor de ander.

Je blijft positief staan tegenover de ander, ook al heb je best wel last van z'n fouten en gebreken.

e. Liefde uit zich ook in goedheid.

De liefde vergelddt geen kwaad met kwaad.

In het huis waar de Geest orde op zaken brengt is geen plaats voor kwaadaardigheid en geniepigheid.

f. De liefde laat niet de ander zomaar schieten.

Daarom is ook trouw een kenmerk van de liefde.

De mensen moeten op je aan kunnen.

Liefde zoekt de ander op, tot het laatste toe.

g. Wie liefheeft is ook zachtmoedig.

Dat wil niet zeggen dat je nu maar over je heen moet laten lopen.

Zachtmoedigheid betekent de ander de ruimte geven en tot z'n recht laten komen.

h. Zelfbeheersing hoort ook tot de kenmerken van een wedergeboren mens.

Je niet ongeremd laten gaan.

Je niet laten meesleuren door je hartstochten en begeerten.

Liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.

Dat alles, broeders en zusters, jongelui, is vrucht van de Geest.

Dat is geen eigen prestatie, maar dat is alleen maar genade.

Want een vrucht kun je niet maken.

Een vrucht kan alleen maar groeien.

En een vrucht kan alleen maar goeien als hij verbonden blijft aan de boom.

De druiventros aan de druivenrank.

De appel aan de appelboom.

De vrucht van de liefde aan de ware wijnstok Jezus Christus.

*

Het is zaak, broeders en zusters, jongelui, om op deze Pinksterdag eens bij jezelf na te gaan:

* Hoe ziet het er eigenlijk uit in m'n leven?

* Waarom is het zo koud en zo kil?

* Mis ik soms de vervulling met de Heilige Geest?

* Ben ik wel echt verbonden met Jezus?

Je mag God de Vader er toch om bidden?

Bidden om de Heilige Geest?

Misschien doen we dat wel veel te weinig?
Misschien dat het daarom zo kil en zo koud blijft.
Als de Heilige Geest komt, komt alles op z'n kop te staan en raak je in vuur en in vlam.
Zullen we daar vurig om bidden?

Wat zal het dan straks een rijke oogst worden als God zijn arbeiders uitzendt om de eerstelingen van de oogst binnen te halen.
Want weet u, weet jij, ... straks - als Jezus terugkomt dan vieren we het feest van de oogst.
Dan vallen Pasen en Pinksteren voor één keer en door de laatste keer op één dag samen.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 23 mei 1999

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !